

У јануару следеће године навршиће се петнаест година од трагичне смрти првог потпредседника Републике Српске Николе Кољевића, универзитетског професора, преводиоца, критичара, теоретичара, есејисте и једног од најбољих познаваоца Шекспирових дела не само у бившој СФРЈ, већ и широм Европе. Нешто мање је познато да је Кољевић био и потписник Анекса IV Дејтонског споразума, тј. Устава БиХ. У време потписивања прилично непопуларан, тај Устав ће годинама касније и данас остати документ на коме ће сви српски политичари заснивати своје деловање као најсигурнијој брани опстанку РС. Наравно, није Кољевић ни најзаслужнији ни једини заслужан за усвајање Устава БиХ који је на међународном плану осигурао континуитет РС засноване на развалинама СФРЈ, али његов потпис на том документу - у време када је мало ко међу Србима с ове стране Дрине веровао да то не представља потез који ће можда водити ка нестајању српске државе у БиХ - касније ће се показати визионарским: управо тај дејтонски Устав остаће и остаје драгоцен гарант опстанка српског народа у БиХ и Републике Српске. Наравно, није Кољевић тим потписом потврдио само своју авангардну политичку и националну улогу, јер било је и оних одговорнијих изнад њега, већ је његов потез постао смела, јасна потврда путоказа борбе српског народа за очување не само сопствене егзистенције већ и суштине народног бића, стасалог у мукама протеклих векова.

О Кољевићевим ондашњим политичким искушењима у ратном вртлогу данас можемо читати у његовим дневничким записима објављеним у два тома под називом “Стварање Републике Српске”, коју је штампао београдски “Службени гласник” пре три године. Остаје помало горак укус што то драгоцено сведочење није објављено под патронатом неке од културних институција у РС, али, када се зна да ни сабрана дела Кољевићеве критике и есејистике, ни ево скоро 15 година од његове смрти нису угледала светлост дана - онда та горчина бива још више опора. А обећања је било.

Никола Кољевић – неподношљива лакоћа заборав

Пише: Слободан Дурмановић
уторак, 20 децембар 2011 17:01

